

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8558,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Kobiety-na-zakrecie-19391989-Wroclaw-2426-wrzes.html>
17.05.2024, 17:34

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989” - Wrocław, 24-26 września 2012

W dniach 24-26 września br. odbyła się we Wrocławiu (Hotel Tumski, ul. Wyspa Słodowa 10) ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989”, której organizatorem był Instytut Pamięci Narodowej.

Podczas trzydniowych obrad historycy, socjolodzy, prawnicy, psychologzy i kulturoznawcy próbowali zanalizować rolę i miejsce kobiet w powojennej rzeczywistości, a także scharakteryzować formy i obszary ich aktywności.

Materiały konferencyjne „Kobiety na »zakręcie«”

Kategoria płci w badaniach historii najnowszej pojawia się niezwykle rzadko. Konferencja zorganizowana w kwietniu 2011 r. przez Instytut Pamięci Narodowej „Kobiety w oporze społecznym i opozycji w Polsce 1944-1989 - na tle porównawczym” podkreśliła specyfikę zaangażowania kobiet w opór i opozycję, a także uwydatniła potrzebę uwzględniania roli płci w konfliktach z władzą dla lepszego zrozumienia historii politycznej i społecznej PRL. Konferencja ukazała również ogromne zainteresowanie tą tematyką oraz odkryła wiele innych pól badawczych związanych z „kwestią kobiecą” w Polsce po 1939 r.

Konferencja „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989” miała na celu interdyscyplinarne poszerzenie horyzontu badań o dziedziny pokrewne historii: socjologię, kulturoznawstwo, prawo, etykę oraz psychologię społeczną. Organizatorzy zaproponowali odwrócenie perspektywy naukowych dociekań od bohaterskich dokonań polskich kobiet w kierunku obszarów „ciemnej strony” udziału „pierwiastka kobiecego” w historii Polski. Ów szerszy kontekst badanych zjawisk pogłębi wiedzę ogólną z zakresu najnowszej historii Polski, jak i otworzy dyskusję na polu dotychczas słabo eksploatowanym.

Patronat medialny nad konferencją objęli: Radio TOK FM, TVP Wrocław, Gazeta Wrocławska, naszemiasto.pl, dlastudenta.pl.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989”

24-26 września 2012
Hotel Tumski, ul. Wyspa Słodowa 10, Wrocław

Plan konferencji

24 września 2012 r.

9.00-9.10 - Otwarcie konferencji

9.10-11.30

SESJA I

Prowadzący: dr hab. Jarosław Syrnyk

Kobiety u władzy?

1. **mgr Natalia Jarska**, IPN Warszawa, Instytut Historii PAN, *Kobiety w PZPR 1948-1956*
2. **dr Mirosław Szumiło**, UMCS Lublin, *Kobiety w elicie władzy komunistycznej w Polsce (1956-1989)*
3. **dr Rafał Nowakowski**, Urząd Marszałkowski, *Udział kobiet w systemie rad narodowych w latach 1950-1988 (1990) na przykładzie Wrocławia*
4. **dr hab. Robert Klementowski**, IPN Wrocław, *„Słaba płeć” w „silnym resorcie”*
5. **dr Renata Szczepanik**, Uniwersytet Łódzki, *Wizerunek funkcjonariuszek Służby Więziennej na łamach „Gazety Penitencjarnej” (1967-1974)*

12.00-13.30

SESJA II

Prowadzący: dr hab. Robert Klementowski

Kobiety u władzy?

1. **mgr Agnieszka Stasiewicz**, IPN Białystok, *Działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w latach 1945-1948 na Białostocczyźnie*
2. **dr Grażyna Trzaskowska**, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, *Oczekiwanie władz wobec kobiet. Działalność Ligi Kobiet na Dolnym Śląsku w latach 1951-1960*
3. **mgr Emilia Świętochowska**, IPN Białystok, *Sytuacja społeczna kobiet w ostatniej dekadzie PRL*

15.30-18.00

SESJA III

Prowadząca: prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz

Wokół wojny

1. **dr Anna Czocher**, IPN Kraków, *Radź sam sobie – ekonomiczna aktywność kobiet w czasie okupacji niemieckiej 1939-1945 na przykładzie Krakowa*
2. **dr Beata Kozaczyńska**, Uniwersytet w Siedlcach, *Chlubne i mniej chlubne aspekty udziału kobiet w dystrykcie warszawskim w akcji ratowania dzieci wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942-1943*
3. **mgr Anna Nowakowska-Wierchoś**, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, *„Związałyśmy się z siłami demokratycznymi w Polsce” – program polityczny i wizja roli kobiet w „nowej Polsce” Związku Kobiet Polskich im. Marii Konopnickiej we Francji 1944-1950*
4. **dr Joanna Hytrek-Hryciuk**, IPN Wrocław, *„Kobiety z gruzów”- Niemki na Dolnym Śląsku 1945-1948*
5. **dr Arnold Kłonczyński**, Instytut Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego, *W cieniu Ravensbruck – Polki w Szwecji w latach 1945-1950*

25 września 2012 r.

9.00-11.00

SESJA IV

Prowadząca: Ewa Chabros

Życie codzienne

1. **prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz**, Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach, *Kobiety w spółdzielczości - od pani domu do aktywizacji zawodowej (1935 - 1989/1990)*
2. **dr Norbert Wójtowicz**, IPN Wrocław, *Koła Gospodyń Wiejskich na Dolnym Śląsku*
3. **dr hab. Tadeusz Rutkowski**, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, *Bojowniczką ofensywy ideologicznej. Wokół roli kobiet w procesie stalinizacji nauki polskiej*

11.20-13.20

SESJA V

Prowadzący: dr Grzegorz Waligóra

Życie codzienne

1. **mgr Katarzyna Florczyk**, IPN Poznań, *„Coraz więcej kobiet kroczy w pierwszej linii walki o plan”*. Wizerunek przodownicy pracy okresu stalinowskiego w Polsce
2. **dr Krzysztof Wasilewski**, Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Herberta w Gorzowie Wlkp., *W kuchni czy na traktorach? Obraz kobiety w propagandzie amerykańskiej i radzieckiej (1958-1960)*
3. **mgr Edyta Krężolek**, IPN Kielce, *Kobieta w mieście socjalistycznym - o mieszkankach Świdnika w latach 50. i 60. XX w*
4. **mgr Magdalena Zapolska-Downar**, IPN Łódź, *Łódzka włókienka jako fenomen w perspektywie genderowej lat 70. i 80.*

15.00-17.30

SESJA VI

Prowadząca: dr Joanna Hytrek-Hryciuk

Przemiany społeczne

1. **dr Maren Roger**, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, *Agentki, konfidentki, kochanki: Kolaboracja i fraternizacja polskich kobiet w dobie okupacji niemieckiej i ich karne prześladowania po 1945 roku*
2. **dr Aleksandra Szlagowska**, Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, *Modele kobiecości i kontrola urodzeń od zakończenia II wojny światowej do okresu transformacji w Polsce*
3. **mgr Iwona Demczyszak**, IPN Wrocław, *Rola kobiety w katolickiej argumentacji społecznej w PRL lat 50-tych i 60-tych*
4. **lek. med. Anna Fiktus**, 4WSK we Wrocławiu, *Wokół ustawodawstwa o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży w latach 50 - tych*

26 września 2012 r.

9.00-11.00

SESJA VII

Prowadząca: Agnieszka Klarman

Prawo i życie

1. **mgr Paweł Fiktus**, WPAiE UW, *Ubezważnienie kobiet, na tle ubezwłasnowolnienia mężczyzn, w orzecznictwie sądowym okręgu wrocławskiego w latach 1945 - 1964 - analiza porównawcza*
2. **mgr Marta Mackiewicz**, WPAiE UW, *Przestępstwa popełniane przez kobiety na*

przykładzie orzecznictwa Sądu Powiatowego we Wrocławiu w latach 1950 - 1956

3. **mgr Karol Siemaszko**, WPAiE UJ, *Mały kodeks karny a przestępczość kobiet w świetle orzecznictwa Sądu Okręgowego w Krakowie w latach 1946-1950*
4. **mgr Emilia Rokosz**, Uniwersytet Warszawski, *Sylwetka zabójczyni na tle przestępczości kobiet w Polsce - 1939-1989*

11.20-13.00

Sesja VIII

Prowadzący: dr Tomasz Gałwiazek

Kobieta w sztuce

1. **dr Natalia Lemann**, Instytut Kultury Współczesnej, Łódź, *Cylinder z Pandorami. Antyfeminizm polskiej literatury fantastycznonaukowej doby PRL*
2. **mgr Ewa Chabros**, IPN Wrocław, *Kobiety w polskim graffiti*
3. **mgr Agnieszka Klarman**, IPN Wrocław, *„Nowa kobieta” w polskiej literaturze socrealistycznej*
4. **mgr Gabriela Nastalek**, Uniwersytet Wrocławski, *„Kobieca perspektywa” w filmie dokumentalnym PRL - na przykładzie twórczości Krystyny Gryczelowskiej, Ireny Kamieńskiej i Danuty Halladin*
5. **dr Ksenia Stanicka-Brzezicka**, IH UW., *„Z resztek materiałów, wełny i papieru ...” . Twórczość kobiet na polu rzemiosł w III Rzeszy*

PLIKI DO POBRANIA

[\(doc, 24.5 KB\)](#)

[Program konferencji \(pdf, 5.14 MB\)](#)